

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 834

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 18 september 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Hoger onderwijs - Werkstudenten

De Vlaamse universiteiten en hogescholen zetten sterk in op 'levenslang leren'. Ze bieden op verschillende manieren hun opleidingen aan (afstandsonderwijs, werktrajecten, flexibele trajecten,...) en kunnen in het kader van permanente vorming ook kortere opleidingstrajecten met het oog op bij- en nascholing inrichten.

De universiteiten en hogescholen richten daarbij studietrajecten specifiek voor werkstudenten in, in de zin van artikel I.3, 78°, c) van de Codex Hoger Onderwijs. Daarnaast kiezen onderwijsinstellingen er ook voor om een instellingseigen werkstudentenstatuut in te richten voor werkstudenten die een regulier studietraject volgen.

Om het beleid zo goed mogelijk af te kunnen stemmen op de hedendaagse noden inzake 'levenslang leren', is het belangrijk om de cijfers omtrent het aanbod voor werkstudenten van opleidingen in het hoger onderwijs en de participatiegraad te blijven monitoren.

1. Kan de minister een lijst bezorgen van alle opleidingen die naast het reguliere studietraject ook een studietraject specifiek voor werkstudenten inrichten? Graag een opdeling per onderwijsinstelling en opleidingslocatie vanaf academiejaar 2014-2015 tot heden.
2. Hoeveel werkstudenten schreven zich in voor het specifieke studietraject voor werkstudenten? Graag een overzicht met opdeling per onderwijsinstelling, soort opleiding (bachelor, master, schakelprogramma...), cluster van studiegebieden, opleiding en academiejaar vanaf academiejaar 2014-2015 tot heden.
3. Hoeveel werkstudenten zijn geregistreerd in een instellingseigen werkstudentenstatuut die een regulier studietraject volgen? Graag een overzicht met opdeling per onderwijsinstelling, soort opleiding (bachelor, master, schakelprogramma...), cluster van studiegebieden, opleiding en academiejaar vanaf academiejaar 2014-2015 tot heden.
4. Kan de minister voor deze werkstudenten (zowel in het studietraject specifiek voor werkstudenten als in een instellingseigen werkenstudentenstatuut in een regulier studietraject) ook cijfers geven over de verdeling man-vrouw, de leeftijd en uit welke provincie ze komen? Graag een opdeling per opleiding per academiejaar vanaf academiejaar 2014-2015 tot heden.

5. Hoeveel werkstudenten (beide types) hebben reeds een bachelordiploma en/of masterdiploma? Graag een opdeling per opleiding per academiejaar vanaf academiejaar 2014-2015 tot heden.
6. Wat was het gemiddelde studierendement van deze werkstudenten (beide types)? Graag een opdeling per opleiding per academiejaar vanaf academiejaar 2014-2015 tot heden.
7. Hoeveel werkstudenten (beide types) stopten hun opleiding zonder het beoogde diploma te behalen (in absolute en procentuele cijfers)? Graag een overzicht van de voorbije tien jaar.
8. Heeft de minister weet van plannen bij de onderwijsinstellingen om het aantal opleidingen die gevolgd kunnen worden in een specifiek studietraject voor werkstudenten, uit te breiden?
9. Zal de minister de universiteiten en hogescholen stimuleren bij reguliere studietrajecten met veel studenten in een werkstudentenstatuut, om in een studietraject te voorzien specifiek voor werkstudenten?
10. Ziet de minister een stijging van de participatie als werkstudent aan opleidingen in het hoger onderwijs? Zo niet, streeft de minister dan in het kader van de beleidsdoelstellingen rond 'levenslang leren' naar een stijging van de participatiegraad van werkstudenten aan opleidingen in het hoger onderwijs?
11. Neemt de minister verdere initiatieven om opleidingen in het hoger onderwijs in een latere fase van de loopbaan te stimuleren en aantrekkelijker te maken voor zowel bedrijven als particulieren? Ziet de minister elementen in de huidige wetgeving of werking die de participatie als werkstudent belemmeren? Zo ja, welke initiatieven zal de minister ter zake nemen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 834 van 18 september 2020

van **BRECHT WARNEZ**

1. Bijlage 1 geeft de tabel met de opleidingen die per onderwijsinstelling en vestigingsplaats kunnen gevolgd worden als werktraject tot en met academiejaar 2020-2021. Vanaf academiejaar 2019-2020 worden de graduaatsopleidingen en de HBO5-opleidingen (in afbouw) ingericht door de hogeronderwijsinstellingen en niet meer door de centra voor volwassenenonderwijs. Daarnaast werd ook de specifieke lerarenopleiding van het volwassenenonderwijs overgedragen door de centra van volwassenenonderwijs aan de hogeronderwijsinstellingen en werden de lerarenopleidingen hervormd tot educatieve opleidingen.
2. Tabel 1 van bijlage 2 geeft het aantal inschrijvingen per academiejaar van werkstudenten in een werktraject per instelling, soort opleiding, cluster van studiegebieden, opleiding en geslacht vanaf het academiejaar 2008-2009.
Tabel 1a geeft het aantal inschrijvingen per academiejaar van werkstudenten in een werktraject per soort opleiding vanaf het academiejaar 2008-2009.
Tabel 1b geeft het aantal en percentage inschrijvingen van werkstudenten in een werktraject per academiejaar vanaf academiejaar 2008-2009.
3. We beschikken niet over gegevens met betrekking tot werkstudenten geregistreerd in een instellingseigen werkstudentenstatuut die een regulier studietraject volgen.
4. Tabel 1 van bijlage 2 geeft het aantal inschrijvingen per academiejaar van werkstudenten in een werktraject per instelling, soort opleiding, cluster van studiegebieden, opleiding en geslacht (Zie ook vraag 2).
Tabel 2 geeft het aantal inschrijvingen per academiejaar van werkstudenten in een werktraject per provincie van woonplaats en geslacht.
Tabel 4 geeft het aantal inschrijvingen per academiejaar van werkstudenten in een werktraject per geboortjaar en geslacht (+ grafiek).
5. Om een werkstudent te zijn, moet een student werknemer zijn of werkzoekende waarbij de opleiding kadert in een door de arbeidsbemiddelingsdienst voorgesteld traject naar werk. De student mag bovendien nog niet in het bezit zijn van een masterdiploma of een tweede cyclusediploma. De term 'werkstudent' wordt hier gebruikt in het kader van de Codex Hoger Onderwijs.

Een (werk)student kan zich inschrijven voor een werktraject. De opleiding moet dan aantonen dat het studietraject aangepast is naar tijdstip (bijvoorbeeld het contactonderwijs vindt 's avonds plaats) of naar vorm (het contactonderwijs wordt bijvoorbeeld vervangen door afstandsonderwijs of digitaal onderwijs). Daarnaast dienen er aanpassingen te zijn aan het studie- en leermateriaal, aan de begeleiding en aan de wijze van toetsen en examinering.

Op de vraag naar het aantal werkstudenten die al een bachelordiploma hebben behaald, kunnen we geen sluitend antwoord geven. We hebben immers geen informatie over de diploma's behaald voor 2005, noch over diploma's die niet behaald werden in Vlaanderen.

6. Tabel 3 van bijlage 2 geeft het gemiddeld studierendement per academiejaar van werkstudenten in een werktraject in vergelijking met het gemiddeld studierendement van alle studenten in een basisopleiding vanaf het academiejaar 2008-2009.
7. Tabel 5 van bijlage 2 geeft het aantal en het percentage trajectstarters die werkstudent zijn in het traject en die het diploma van de opleiding waarin de student trajectstarter was niet behalen per academiejaar van de eerste inschrijving in het traject.
- 8-9. Ik heb geen weet van plannen bij de onderwijsinstellingen om het aantal specifieke trajecten voor werkstudenten uit te breiden.
Voor werkstudenten in een werktraject, zoals gedefinieerd in de Codex Hoger Onderwijs, wordt een financieringsbonus toegekend aan de instellingen: de studiepunten en diploma's die meegenomen worden voor het berekenen van de financieringspunten worden met een factor 1,5 vermenigvuldigd voor deze werkstudenten. Hierdoor worden instellingen aangemoedigd in specifieke werktrajecten te voorzien. De hogeronderwijsinstellingen bepalen autonoom of zij al dan niet in een specifiek traject voor werkstudenten voorzien of er via andere modaliteiten (vb. afstandsonderwijs, blended learning,...) voor zorgen dat werkenden een opleiding kunnen volgen.
- 10-11. De cijfers vertonen in het academiejaar 2019-2020, na de daling in het academiejaar 2017-2018 en 2018-2019, opnieuw een stijging van de participatie van werkstudenten in het hoger onderwijs. Toch blijf ik streven naar een hogere participatie.
Zoals eerder aangegeven zijn de cijfers een onderschatting van het aantal levenslange leerders in het hoger onderwijs. De definitie van werkstudent, zoals opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs, is vrij restrictief, waardoor niet alle werkende studenten worden gevat. Daarnaast bieden de hogescholen en universiteiten ook trajecten aan, die niet in aanmerking komen voor een registratie als werktraject, maar wel vaak gevolgd worden in het kader van levenslang leren, zoals bijvoorbeeld postgraduat, contractonderwijs en master-na-masteropleidingen.
Wat betreft verdere initiatieven zal ik, zoals aangekondigd in mijn beleidsnota, samen met mijn collega bevoegd voor Werk inzetten op een gemeenschappelijk partnerschap 'Levenslang Leren' dat moet leiden tot een betere afstemming en versterking van de vele reeds lopende initiatieven op het vlak van levenslang leren. Het hoger onderwijs zal hierin worden meegenomen.

BIJLAGEN

1. [Overzicht werktrajecten](#)
2. [Statistieken werkstudenten](#)